

DECLARAȚIA
CELUI DE-AL 7-LEA FORUM MONDIAL DE ȘTIINȚĂ
CU TEMA "PROMOVAREA PUTERII ȘTIINȚEI"
(Text adoptat la Budapesta, 7 noiembrie 2015)

PREAMBUL

În baza încurajărilor și sprijinului organizațiilor fondatoare ale Forumului Mondial de Știință, ale UNESCO, ale Consiliului Internațional pentru Știință (ICSU) și ale tuturor organizațiilor și oamenilor de știință invitați, noi, participanții la cel de-al 7-lea Forum Mondial de Știință, organizat în perioada 4-7 noiembrie 2015, adoptăm prezenta declarație:

Forumul Mondial de Știință (WSF), rezultat în urma Conferinței Mondiale de Știință din 1999, este un eveniment bianual care, din anul 2003, a reunit cu succes oameni de știință, factori de decizie din zona politică și economică, reprezentanți ai societății civile și mass media, pentru a discuta problemele globale critice și contribuția pe care știința o poate aduce pentru a face față provocărilor acestora.

În conformitate cu rezultatele Conferinței Mondiale de Știință (WCS) și ținând seama de Declarația de la Budapesta din 2011 cu privire la Noua Eră a Științei Globale și Declarația de la Rio de Janeiro din 2013 privind "Știința pentru Dezvoltare Durabilă Globală", ne reînnoim angajamentul față de utilizarea responsabilă și etică a cunoștințelor științifice în abordarea marilor provocări ale omenirii.

Acumularea accelerată, utilizarea și difuzarea cunoștințelor științifice și aplicarea lor în inovațiile tehnologice remodelează lumea noastră.

Progresele în domeniul științei ne-au dat posibilitatea să facem față foametei și bolilor, nevoilor mereu crescânde pentru energie, să ne asociem și să comunicăm eficient furnizând astfel bazele economice necesare pentru îmbunătățirea calității vieții în condițiile unei populații în creștere.

Totodată, știința a evidențiat complexitatea lumii noastre, dezvăluind amploarea impactului civilizației umane asupra faunei, florei și climei pământului. Știința ne-a dat, de asemenea, posibilitatea să observăm cum abuzăm și supra-exploatăm resursele naturale și cum modul nostru de viață pune în pericol generațiile prezente și viitoare.

Știința singură nu poate oferi soluții pentru provocările tot mai presante ale omenirii în secolul XXI, dar știința se află în centrul celor mai mari realizări și preocupări ale noastre. Știința oferă mijloacele de a discuta și aborda aceste provocări. Totul depinde de modul în care alegem s-o aplicăm.

Noi, participanții la Forumul Mondial de Știință, chemăm la o acțiune concertată și la mobilizarea comunității științifice internaționale pentru a-și îndeplini rolul de promovare a utilizării științei în sprijinul inițiativelor globale și naționale, în vederea îndeplinirii obiectivelor definite în Agenda 2030, Cadrul 2015-2030 de la Sendai (Japonia) pentru Reducerea Riscurilor la Dezastre și în viitorul acord ce urmează a fi adoptat la cea de a 21-a Conferință a Părților (COP 21) din cadrul Summit-ului pentru Climă de la Paris. Noi susținem folosirea rezultatelor științifice ca bază pentru elaborarea politicilor de dezvoltare și apelăm la colaborarea internațională pentru promovarea științei ca fundament al dezvoltării durabile la nivel mondial. Urmărim cu interes îmbunătățirea calității în educația științifică, în special în stadiu incipient ca o precondiție importantă, pentru ca generațiile tinere să intre în contact cu știința și cariera inginerească.

1. Tranziția către noi căi de dezvoltare durabilă

Ne exprimăm angajamentul nostru față de obiectivele ambițioase stabilite în Agenda 2030, așa cum sunt descrise în documentul adoptat și intitulat "Transformând lumea noastră: Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă" a Summit-ului ONU pentru Adoptarea Programului de Dezvoltare Post-2015. Conform obiectivelor Națiunilor Unite, suntem hotărâți să luptăm împotriva sărăciei și foametei, să promovăm societățile echitabile și pașnice, precum și restaurarea, protecția și utilizarea durabilă a resurselor naturale și ecosistemelor. Urmărim o abordare integrată ale componentelor de mediu, sociale și economice ale dezvoltării durabile, având în vedere cele 17 obiective de dezvoltare durabilă (SDGs), pregătite pe baza celor mai bune cunoștințe disponibile și prin implicarea largă a oamenilor noștri de știință.

Chemăm la acțiune pentru ca obiectivele de dezvoltare durabilă să stea la baza tuturor politicilor viitoare. O astfel de acțiune de implementare trebuie să se bazeze pe fundamentări științifice solide, luând în considerare cele mai recente evoluții din domeniul științelor sociale, fizice, ale vieții, ingineriei și ale celor medicale. Ne oferim sprijinul pentru monitorizarea și evaluarea progreselor înregistrate pentru atingerea acestor ținte și oferim expertiza noastră pentru

definirea, implementarea și monitorizarea celor mai consistente politici din punct de vedere științific prin platformele transdisciplinare de genul Future Earth, care face posibilă acțiunea coordonată a oamenilor de știință din toate domeniile. Pentru a asigura includerea obiectivelor dezvoltării durabile în sistemele educaționale, solicităm urgent ca programele de învățământ școlare din întreaga lume să reflecte principiile de durabilitate.

Solicităm o abordare atotcuprinzătoare care să răspundă provocărilor societale emergente, incluzând noile moduri de migrație în contextul dezvoltării durabile. Rolul analizei științifice transdisciplinare și colectarea de date credibile sunt cruciale pentru promovarea unei mai profunde înțelegeri a fenomenelor sociale, de mediu, precum și a acțiunilor preventive.

Suntem determinați să întreprindem și să promovăm măsuri urgente și reformatoare, care să permită tranziția către o nouă treaptă de dezvoltare spre societăți și economii mult mai durabile, echitabile și sigure.

În același timp, suntem conștienți că există o necesitate de identificare a unor priorități regionale și naționale determinante. Pentru acest motiv, subliniem importanța de a da prioritate măsurilor politice bazate pe evidențe și deschise unei evaluări științifice corespunzătoare, orientate către bunăstarea socială, economică și de mediu. Cerem guvernelor să recunoască și să acționeze, având în vedere importanța cooperării dintre guvernele naționale și organismele științifice, pentru a elabora strategii naționale și regionale, care să ofere cele mai bune soluții din punct de vedere al raportului cost - beneficiu, în vederea atingerii obiectivelor globale. Doar prin aplicarea unor priorități locale clare, selectate cu grijă, este posibil să realizăm obiectivele fixate până în anul 2030. **Aceste strategii trebuie revizuite periodic pentru a reflecta progresele făcute, iar ele trebuie să valorifice noile rezultate științifice și tehnologice.**

2. Acord în domeniul schimbărilor climatice

Suștinem rapoartele și concluziile publicate recent de către organizațiile științifice relevante, inclusiv IPCC, ICSU, UNESCO, EASAC și declarația finală a conferinței internaționale științifice "Viitorul nostru comun în contextul schimbărilor climatice", co-organizată de UNESCO, ICSU, platforma Future Earth și importante instituții de cercetare din Franța, în iulie 2015. Este fără echivoc faptul că schimbările climatice sunt puternic influențate de modul în care noi ocrotim mediul înconjurător și resursele naturale și

de felul cum producem și folosim energia și hrana. Schimbările climatice și consecințele acestora ne vor afecta probabil pe noi toți: în unele regiuni apar efecte puternice și imediate, iar în altele, consecințele sunt mai puțin evidente, dar per total ele induc schimbări larg resimțite în sistemele noastre naturale și sociale.

Bazați pe cunoștințele științifice disponibile, putem oferi soluții pentru limitarea încălzirii sistemului climatic la 2°C peste nivelurile preindustriale, numai prin acțiuni globale concertate și politici bazate pe informații științifice inteligente, reducând și diminuând astfel riscurile și consecințele schimbărilor climatice.

Recunoaștem că accesul echitabil la serviciile energetice este esențial pentru realizarea SDG-urilor și că abordarea provocărilor comune ale dezvoltării durabile și atenuării efectelor schimbărilor climatice vor solicita utilizarea sporită de surse de energie regenerabilă cu un conținut scăzut de carbon și eficiență energetică îmbunătățită.

Sunt necesare eforturi concertate pentru a face față provocărilor energetice precum și pentru sprijinirea inițiativei ONU "Energie durabilă pentru toți".

Apelăm la colegii noștri din cercetare, la politicieni, la liderii de guverne și a celor din economie să promoveze acțiuni comune în vederea atingerii obiectivelor climatice. Aplicarea în comun a tehnologiilor și politicilor inteligente pot induce schimbările dorite în atitudinile și practicile noastre de limitare a poluării și recâștigarea gestionării responsabile a resurselor naturale ale lumii și atenuarea efectelor modificărilor climatice.

Reuniunea la vârf privind clima, de la Paris din 2015 (COP21), este un moment decisiv pentru ca omenirea să ajungă la o înțelegere universală, obligatorie legal, cu privire la climă. Orice întârziere în această acțiune sau un acord asupra oricărui alt scop decât cel legat de obiectivele cele mai ambițioase, va compromite în continuare capacitatea noastră de a ne adapta la schimbările climatice în condiții controlabile și gestionabile.

Facem apel la o participare largă și efectivă la COP21 și solicităm guvernelor noastre să se implice în promovarea celui mai ambițios proiect de acord existent.

3. Baza cunoașterii legat de reducerea riscului la dezastre

Ne exprimăm angajamentul nostru față de obiectivele și rezultatele cuprinse în Documentul Cadru de la Sendai, referitor la reducerea riscului la dezastre în

perioada 2015-2030 făcând apel la "Consolidarea activității științifice și tehnice în vederea reducerii riscului la dezastre."

A treia Conferință Mondială a ONU cu privire la reducerea riscului la dezastre care a avut loc la Sendai, în martie 2015, se bazează pe noile oportunități deschise ca urmare a progreselor realizate în știință și tehnologie pentru reducerea riscului și realizarea unor capacități de răspuns în fața dezastrelor naturale și ale celor produse de om. Aceste progrese au fost posibile și ca urmare a eforturilor unui grup extrem de activ de oameni de știință coordonat de ICSU și de Programul de cercetare integrată cu privire la riscul dezastrelor (IRDR). A fost de asemenea evidențiată vulnerabilitatea noastră crescută la dezastrele produse de om și de potențialul în creștere al pericolelor cu efecte catastrofale asupra zonelor dens populate, a mediului și a economiilor lumii noastre tot mai interdependente.

Salutăm mobilizarea instituțiilor, rețelelor și inițiativelor relevante, de a oferi o sinteză a situației curente și propuneri de acțiuni de cercetare, în vederea evaluării și monitorizării riscului la dezastre, de angajare în eforturi de comunicare a unor astfel de riscuri, de dezvoltare a unor capacități de ansamblu de a controla riscul și de a oferi consultanță științifică atât politicienilor, cât și oficialităților.

Pregătirea la dezastre are nevoie să fie susținută prin contribuții științifice și analitice pentru o capacitate de răspuns eficientă cât și pentru a asigura existența unor sisteme funcționale de recuperare eficientă? Dezastre considerabile au demonstrat, de asemenea, că baza fazelor de recuperare, reabilitare și reconstrucție trebuie să fie pregătită anticipat evenimentului și că există o oportunitate de a "reconstrui mai bine" (Build Back Better - BBB) prin integrarea măsurilor de reducere a riscului la dezastre. În acest context, salutăm Conferința pentru Știință și Tehnologie referitoare la implementarea Cadrului de la Sendai pentru reducerea riscului la dezastre în perioada 2015-2030, care va avea loc în 2016, co-organizată de UNISDR, UNESCO, ICSU, IRDR și UNU.

Facem apel la guverne pentru a dezvolta o abordare cuprinzătoare, bazată pe cunoaștere în vederea reducerii riscului la dezastre.

Această abordare trebuie să includă o înțelegere publică mult mai complexă a riscului, sisteme consolidate de guvernare a riscului la dezastre, investiții pentru reducerea riscurilor la dezastre, pregătire pentru o capacitate de răspuns eficient și angajamentul pentru o capacitate de refacere mai bună după dezastre (Build Back Better) prin recuperare, reabilitare și reconstrucție.

Există nevoia controlului riscului la dezastre la nivel național, regional și global. Guvernele trebuie să asigure coerența cadrului politic, legislativ și de reglementare la nivel național și local. Un astfel de cadru trebuie să opereze pe bază de ghiduri și evidențe, încurajând și mobilizând sectorul public și privat să se implice în activități legate de riscul la dezastre.

Încurajăm investițiile publice și private în prevenirea și reducerea riscului la dezastre. Recomandăm dezvoltarea de noi mecanisme pentru a îmbunătăți rapiditatea alocării de fonduri pentru diminuarea consecințelor dezastrelor. Este esențial să întărim capacitatea de refacere economică, socială, de sănătate și culturală a persoanelor, comunităților, țărilor, a bunurilor acestora, cât și a mediului. Toate acestea pot stimula inovarea, dezvoltarea economică și crearea de locuri de muncă. Astfel de măsuri sunt financiar eficiente și constituie instrumente care conduc la salvarea de vieți, la prevenirea și reducerea pierderilor, la asigurarea unei recuperări și refaceri eficiente.

4. Consultanță științifică pentru elaborarea de politici

Suntem pe deplin convinși că asistența științifică corectă și independentă îmbunătățește mult calitatea procesului de elaborare a politicilor. Salutăm tendințele recente la nivel global pentru o utilizare mai intensă a științei în procesul de elaborare a politicilor și a eforturilor de a depăși dificultățile inerente legate de rolul oamenilor de știință și a politicienilor. Extinderea mecanismelor de consultanță științifică rezultate din interacțiunile personale, informale, bazate pe rapoarte voluntare sau solicitate, realizate prin rețeaua recunoscută a academiilor de știință, cum ar fi Parteneriatul Interacademic (IAP) și rețelele regionale aferente, cum ar fi EASAC, până la structurile formale de consultanță, ale corpurilor legislative, și executive au făcut de asemenea, mai vizibile responsabilitățile fundamentale care revin furnizării, comunicării și utilizării consultanței.

Nevoia de a defini principiile, procesele și aplicațiile consultanței științifice și de a răspunde la întrebările teoretice și practice cu privire la independența, transparența, vizibilitatea și responsabilitatea celor care primesc și oferă consultanță nu a fost niciodată mai importantă ca acum.

Raportul OECD cu privire la Consultanța Științifică pentru Elaborarea de Politici (2015), precum și crearea Rețelei Internaționale pentru Consultanță

Științifică pentru Guverne (INGSA) sub egida IGSU, marchează un moment important în acest proces. Acestea evidențiază importanța globală a acestei activități, confirmată și de recentul anunț al Uniunii Europene de înființare a noului Mecanism de Consultanță Științifică (SAM) precum și de preluarea de către UNESCO a rolului conducător în procesul de apropiere dintre știință și politică în contextul Agendei 2030, inclusiv prin mandatul de a asigura secretariatul permanent pentru Departamentul de Consultanță Științifică a Secretarului General ONU.

Solicităm o acțiune concertată a oamenilor de știință și a politicienilor pentru a defini și promulga principiile universale ale științelor dezvoltării și comunicării, pentru a informa și evalua politici bazate pe responsabilitate, integritate, independență și cuantificabilitate.

Cerem tuturor oamenilor de știință să monitorizeze și să evalueze domeniile politice și să furnizeze într-o manieră pro-activă, independentă, și la timp consultanță științifică, chiar și atunci când aplicabilitatea acestora nu este garantată sau așteptată.

5. Colaborarea internațională pentru dezvoltarea capacităților și mobilizării într-o lume în permanentă dezvoltare

În ciuda progreselor clare din economiile emergente, discrepanțele științifice și economice dintre lumea dezvoltată și cea în curs de dezvoltare s-au adâncit, limitând astfel potențialul științei și tehnologiei de a contribui la dezvoltarea globală. Grupurile de cercetare din țările în curs de dezvoltare lucrează adesea izolat, limitându-și astfel scopul și succesul muncii lor. Integrarea economică regională promovată acum de multe guverne africane, asiatice sau latino-americane, reprezintă o componentă esențială pentru a construi și acumula capacități care să guverneze și să valorifice rezultatele științelor moderne.

Colaborarea internațională este necesară, iar o mai bună înțelegere și valorificare a datelor sunt esențiale pentru a realiza un progres pe termen lung în cercetare și inovare, în special în lumea în curs de dezvoltare.

Lipsa unei ”mase critice” în economia bazată pe cunoaștere afectează mult cercetarea și sectoarele productive din multe regiuni ale lumii.

Subfinanțarea în dezvoltarea de capacități în cercetare și inovare împiedică știința și tehnologia să promoveze dezvoltarea durabilă.

Pentru ca știința, tehnologia și inovarea să atingă întregul lor potențial și pentru a fi pe deplin transformatoare, cunoștințele oamenilor, talentul și îndemânarea lor au nevoie să fie îmbunătățite punând un accent deosebit pe masteratul științific, tehnologie, inginerie și matematică (STEM). **Este de acum încolo decisiv să se promoveze investiții corespunzătoare în instruirea de tip STEM la toate nivelurile.**

Facem apel la guverne să îmbunătățească administrarea științei prin promovarea femeilor și cercetătorilor tineri, prin stimularea dezbaterilor politice, prin schimburile de cunoștințe referitoare la cele mai bune practici și procedee de învățare și prin întărirea instituțiilor locale.

Pentru a asigura aderarea la dreptul universal la educație, recomandăm guvernelor să ofere instruire tuturor oamenilor care trăiesc în țările lor, inclusiv pentru copiii din comunitățile dispersate.

Apelăm la sistemul ONU ca să sprijine astfel de eforturi.

6. Investiția echilibrată în știință

Descoperirile științifice oferă fundamentul pentru dezvoltarea economică și socială. Solicităm o investiție echilibrată în știință, respectând necesitățile atât pentru o cercetare dictată de dorința de a cunoaște, cât și pentru cea efectuată la comandă. Știința transformatoare este în primul rând imprevizibilă prin natura ei; ea solicită deschidere către soluții noi și necunoscute pentru a promova o schimbare de paradigmă în dezvoltarea tehnologică și socială.

Mecanismele de finanțare care permit cercetarea inovativă trebuie să fie de asemenea parte a schemelor de finanțare echilibrate.

Apelăm la o participare echitabilă a femeilor, oamenilor de știință tineri și a grupurilor minoritare în practicarea și aplicarea științei și, inclusiv prin programe de dezvoltare a capacităților destinate tinerilor cercetători. Raportul UNESCO din 2015 cu privire la știință pune la dispoziție informații recente privind implicarea femeilor în munca de cercetare științifică.

Cerem guvernelor să-și asume responsabilitatea pentru stabilirea de mecanisme echilibrate și durabile pe termen lung pentru finanțarea cercetării științifice, în special în contextul unor constrângeri bugetare. În aceeași măsură, solicităm o valorificare a cunoștințelor rezultate din cercetare, pentru a garanta că acestea își îndeplinesc rolul de a servi societatea.